

Suomen Yrittäjien hallituksen kannanotto
14.6.2016

Suomen työmarkkinoita on uudistettava - työpaikkasopiminen kiihdyttäisi kasvua, yleissitovuutta on purettava

Suomen vaisun talouskasvun ja massatyöttömyyden yksi keskeinen syy ovat heikosti toimivat työmarkkinat sekä liian raskas ja vanhanaikainen työelämän säätely. Suomessa ei ole kyetty uudistamaan työmarkkinoita tavalla, joka kiihdyttäisi kunnolla kasvua ja saisi yritykset investoimaan ja työllistämään. Siksi on erittäin tärkeää, että hallitus toteuttaa ohjelmansa työllisyyden lisäämiseksi, kuten muun muassa viikonlopun puoluekokouksissa korostettiin.

Takana on jälleen pysähtyneisyyden vuosi, kun työmarkkinajärjestöt ovat lukuisia kertoja aloittaneet ja päättäneet neuvottelut. Neuvottelut viimein johtivat 10.6.2016 kilpailukyky sopimukseen. Suomen Yrittäjien hallitus toteaa, että kilpailukyky sopimus vakauttaa Suomen taloutta ja on siksi tarpeen. Se ei kuitenkaan ole sellainen riittävä rakenteellinen muutos, jota Suomi tarvitsee.

Hallitusohjelman tärkein työmarkkinauudistus vesittyi, kun hallitus helmikuussa siirsi paikallisen sopimisen työmarkkinaosapuolten neuvottelupöytänsä. Työpaikkasopimisessa ei ole siksi tapahtumassa vielääkään merkittävää edistystä, ellei hallitus tartu määrätietoisesti asiaan. Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n tietojen valossa esimerkiksi työaikapankit koskevat vain alle neljännessä jäsenliittojen työvoimasta kilpailukyky sopimuksen kirjauksesta huolimatta. Myös selviytymislausekkeen kattavuudessa on toivomista. Liittokierroksella ei päästy edes lähelle hallitusohjelman tavoitteita.

Jos lailla mahdollistettaisiin, että työpaikalla voitaisiin yhteisellä työpaikkakohtaisella sopimuksella poiketa työehtosopimuksen työaikoja, palkkoja ja erilaisia korvauksia koskevasta määräyksistä, pk-yritysten työllistämiskynnys laskisi merkittävästi. Työllisyysvaikutus perusuraan verrattuna olisi 60 000 - 65 000 uutta työpaikkaa. Arvio perustuu TEM:n, Finnveran ja Suomen Yrittäjien Pk-yritysbarometriin.

Paikallisen sopimisen kehitysmää

Suomi on kehitysmää paikallisessa sopimisessa. Kovin hinta siitä koituu työttömille ja heidän perheilleen. Suomessa on maailman jäykin palkanmuodostus ja Euroopan keskitetyin työmarkkinajärjestelmä. Missään muualla ei myöskään tunneta Suomen kaltaista työmarkkinoita ja sopimista jähkistävää sekä kilpailua rajoittavaa työehtosopimusten yleissitovuutta.

Tarvitaan rohkeita toimia, joilla työelämän sääntelyä joustavoitetaan, reilua kilpailua työmarkkinoilla lisätään ja sopimista työpaikoilla aidosti vapautetaan. Pk-yrityksissä on hyvät edellytykset sopia, koska niissä on tutkitusti vahvin luottamus.

Yleissitovan kentän yritysten saattaminen tasa-arvoiseen asemaan työpaikkasopimisessa olisi toteutettava tavalla, joka ei syrji ketään eikä ole perustuslain vastainen. SY:n hallitus toteaa, ettei järjestö voinut hyväksyä kilpailukyky sopimuksen pohjalta syntyneitä kompromissiehdotusta, joka olisi vahvistanut yleissitovuutta, lisännyt rakenteellista syrjintää, edistänyt pakkojärjestäytymistä ja järjestövaltaa sekä estänyt pieniä yrityksiä sopimasta suoraan oman henkilökunnan kanssa. Suomen Yrittäjät on pettynyt siihen, että hallitus ja järjestöt eivät olleet halukkaita edistämään SY:n esitystä, joka olisi ollut yhdistymisvapautta ja yhdenvertaisuutta korostava sekä huomionnut Suomen yritysten valtavirran eli pk-kentän tarpeet. Järjestö kuitenkin arvostaa, että hallitus halusi kuulla SY:n kannan ja päätti sen pohjalta, ettei sopimista vaikeuttavaa esitystä edistetä.

SY pitää vahingollisena, että työmarkkinakeskusjärjestöt keskenään sopivat järjestäytymättömien yritysten ja työntekijöiden asioista, vaikka he eivät niitä lainkaan edusta. Demokratiaan ei kuulu myöskään se, että järjestöt kilpailukyky sopimuksessa vaativat, ettei hallitus edistäisi paikallista sopimista sovittua laajemmin. Kansanvaltaisessa markkinataloudessa eduskunnan enemmistön tukea nauttivan hallituksen tehtävä on tehdä lakiesityksiä - tietenkin osapuolia kuullen.

Työelämä- ja työmarkkinauudistuksen paikka

Suomen Yrittäjät ehdottaa laajaa ja syvälekkäyvä työelämä- ja työmarkkinauudistusta, joka lisää merkittävästi työpaikkasopimista, tuo reilua kilpailua työmarkkinoille, purkaa yleissitovuutta, keventää työelämän sääntelyä ja tuo sen savupiippuajalta nykyaikaan ja modernin työ- ja yrityselämän tarpeisiin. Lähtökohtana pitää olla yritysten sekä koko kansantalouden kasvun vauhdittaminen ja työttömyyden nujertaminen. Jos uudistusta ei nopeasti tehdä, suomalainen hyvinvointimalli on uhattuna.

Hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaan pohjautuva työaika- ja vuosilomalain kokonaisuudistus, jonka on tarkoitus alkaa ensi syksynä, antaa hallitukselle mahdollisuuden keskeisen sääntelykokonaisuuden modernisoimiseen.

Työpaikkasopimisen edistämiseen hallitusohjelman kirjausten mukaisesti on pikaisesti palattava. Se on välttämätöntä Suomen kasvun ja työllisyyden kannalta.

Suomen Yrittäjät lisää ja tehostaa työmarkkina-asioihin liittyvää edunvalvontaa ja palvelua. Järjestön työmarkkinajohtajaksi on nimitetty varatuomari **Janne Makkula**, 39. Lisäksi SY:n merkittävän jäsenkunnan, yksinyrit-

täjien edunvalvontaa ja neuvontaa parannetaan. Suomen Yrittäjät kehittää muun ohella neuvontapalvelujaan siten, että entistä useampi yritys pääsee niitä hyödyntämään. Jo nykyisin Suomen Yrittäjät ottaa vastaa yli 55000 neuvontapuhelua vuodessa.

Lisätietoja:

puheenjohtaja Jyrki Mäkynen, p. 0400 364791

toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen, p. 040 5041944

työmarkkinajohtaja Janne Makkula, p. 040 5812472